

Ա Մ Ո Ւ Լ

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Մամուլի իւրաքանչիւր շրջանը 52 օրինակ է :
Պատրաստութեան տեղն է Կ. Պօլիս, Սեփեհի խան Վերի յարկ Թիւ 6 :
Դուրս երթալիք փոստային ծախքը առնուլին վրայ է :

Նրբանիւն գինը կէս Օսմ. ոսկի 50
Մէկ Թիւր դահեկան արծաթ 1
Անվճար նամակ չընդունուիր : — Փանուցման տողը 5

Թիւ 954 Դ. ՏԱՐԻ ՇՐՋԱՆ, ԺԻՒ

1882

ՉՈՐԵՔՇՈՐԹԻ 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԲՈՎԱՆԴԱԿԱՆ ԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՈՅ

Ազգային լուրեր . — Քաղաւածք . — Կին . — Իմաստակ
Հաշխալողը . — Հանելուկ . — Զուարճալիք . — Նախանց
նոր արհեստը կամ Պէշքը՝ աշխի նէօպէթ ճիւղերը . — Կատակ-
ցութիւն մը :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տ.

Ազգային ժողովը գումարակն հիստ ունի յառաջի-
կայ հինգ շաբաթի , 7 Հոկտեմբեր ի Մայր եկեղեցի
Գում—գարուի :

Ատեանը պիտի բացուի ժամ 4 ին .

Հրաւիրեալ են ազգային Երեսփոխանք իրենց
ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու
փութալ :

Մնամ աղօթարար

4 Հոկտ. 1882

ՊԱՏՐԻԱՐԺԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. — Ընտրութիւն առաջին Ատենապետի Ազգ. ժողովոյ .
2. — Ընտրութիւն Կրօնային ատենի :

— 0 —

Ինչպէս սոյն հրաւիրադրէն կը տեսնուի , վաղն
Ազգային ժողովը գումարելով Կրօնային և Քաղա-
քային ատենաներուն կազմութեամբը պիտի զբաղի :
Ինչպէս արդէն կը լսեմք , թէ Ատենապետաց
գիւման երէկ յատկապէս ի Պատրիարքարան գումար-
ելով ընտրելեաց ցանկ մը պատրաստած է Քաղա-
քային ատենի համար , կանխաւ նոցա հաւանութիւնն
այ առնելով :

Կը յուսամք թէ Տիարք Երեսփոխանք իմաստու-
թեամբ և խոհեմութեամբ շարժելով՝ առանց տեղի
տալու ապարդիւն վիճաբանութեանց՝ շուտով մէջեր-
նին կը համաձայնին , և իրենց բուէները կուտան
այնպիսի անձանց , որք ազգին կնտահութիւնն ար-
դէն պրաւած են իրենց գործունէութեամբն ու ան-
կախ գրիւքն , որք յօժարութիւն ալ ունին ազգին
ծառայելու ամենայն ազգասիրութեամբ :

Ազգին արդի անիշխանական վիճակն չը ներէր .
որ այլ ևս անտարբեր մնամք և վայրկեան մ'ալ սպա-
սենք . պէտք է որ միանգամ ընդ միշտ վերջ տամք
սոյն անապակար կացութեան , որոյ վրայ արդէն խօ-
սած եմք մեր նախնիքաց թերթերուն մէջ :

Պատրիարքական Գեր. Փօխանորդ Հայրը շաբաթ-
օրը Արդարութեան գործոց նախարար Վսեմ. Ճէվ-
տէթ փաշայի ներկայանալով՝ մատուցեր է այն թագ-
րիւն որ ազգին կողմէն Ս. Պատրիարքի հրաժարումն
ընդունուիլը ծանուցանելով , կը խնդրէր Բ. Դուռնէն
հրաման Տեղապահի մը ընտրութեան համար :

Ճէվտէթ փաշա սիրալիր ընդունելութիւն մ'ը-
նելով նորին Գերապատուութեան , խոստացեր է քիչ
օրէն պատասխան տալ յիշեալ թագրիւրին :

— 0 —

Գոհութեամբ լսեցինք թէ Կիլիկիոյ կաթողիկո-
սութեան իրաւասութիւնները ճշդելու համար կարգ-
եալ մասնախումբն իր տեղեկագիրն ստորագրեր է ի
նպաստ ազգային դարաւոր իրաւանց և վճար է ըստ
հնոյն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնն ենթարկեալ ճա-
նաչել Կ. Պօլսոյ Պատրիարքութեան :

Անցեալ շաբաթ օրն Տիար Բարսեղ Հալաճեանի քեռորդի կեսարացի Տօթէօր Տիար Համբարձում Նազաչեան Փարիզէն մայրաքաղաքս վերադարձաւ, ուր վեց տարիէ ի վեր բժշկութիւն կուսանէր :

Վերջերս հոն ի Փարիզ ամենայն յաջողակութեամբ իր քննութիւններն տալով՝ փառաւոր վկայականի մը արժանացած՝ Կ. Պօլիս եկած է բժշկութեամբ պարապելու :

Գոհ եմք որ Հայ բժշկաց դասուն մէջ ճարտար բժիշկ մ'ալ աւելցած տեսնելու բաղդը կունենանք :

Տօթէօր Նազաչեան պարկեշտ և աղնուաբարոյ երիտասարդ մը ըլլալով՝ կը յուսամք թէ իր ընտրած ասպարէզին մէջ յոյժ արժանաւոր և արդիւնաւոր պիտի հանդիսանայ ի մեծ միսթարութիւն իւր բարերարին : Եւ Տիար Բարսեղ Հալաճեանի և իւր բոլոր բարեկամաց :

ՔԱՂԱՅԱՐԱՐ

Սրբոր Կոնս Սէ Լիոն հասաւ, քաղաքապետին քով հրաւիրեցին զինքը : Թէպէտ չէր ճանչնար զայն, բայց մեծ պատուով ընդունուեցաւ :

— Բարեկամս, ըսաւ քաղաքապետը, լսեցի թէ Բարիզէն կուդաս, ի՞նչ կը խօսին արդեօք հոն տեղ :

— Պատարագներ, ըսաւ կոմսը :

— Լաւ, բայց հասարակաց ձայնը ո՞րն է :

— Կառքերուն ու սայլերունը :

— Տէր Աստուած, բայց ես ի՞նչ նոր բան կայ, այն կը հարցնեմ :

— Կանաչ ոլոռն :

Քաղաքապետը շփոթեցաւ սաստիկ, տեսնելով թէ այսպէս համարձակութեամբ կը խօսի նա իւր առջեւ :

— Կաղաչեմ ձեզ բարեկամ, հաճեցէք ըսելու ինձ թէ ի՞նչ է ձեր անունը :

— Լիոնի յիմարները՝ բարեկամս կը կոչեն զին, բայց Բարիզու աղնուականները կոնս Սէ :

* *

Կ. Նշանաւոր կատակերգուն օր մը դրամի պէտք ունել նալով ներկայացաւ լորտ Զ.ի եւ 50 ոսկի փոխ առաւ անկից, խոստանալով որ մէկ ամսէն կը հատուցանէ եւ պայմանաժամին օրը հատուց : Բայց քիչ օրէն դարձեալ դրամի պէտք ունենալով, վստահութեամբ դիմեց լորտ Զ.ի, միտքը դնելով որ այս անգամ դեր մը խաղայ անոր :

— Միլորտ, ըսաւ, կաղաչեմ ձեզ որ այս անգամ ալ հաճիք ինձ 100 ոսկի փոխ տալ, ապահով եմ որ անցեալ անգամ ըրած փոխառութիւնս ճշդութեամբ հատուցանելովս, այս նոր խնդիրքս ալ պիտի կատարէք :

— Կը սխալիք, սիրելի բարեկամ, ըսաւ լորտը, երկու անգամ չեմ խաբուիր ես :

* *

Ս. կայսեր սիրելի ձին՝ ձիավարման անհոգութենէն մեռաւ : Կայսրը սաստիկ բարկացած, մազ մնաց որ սուրը նոր կուրծքը կը խօթէր : Բայց նախարարը վրայ հասնելով մէկէն յափշտակեց սուրը՝ ըսելով :

— Տէր արքայ, այս մարդը դեռ հասկցած չէ դորձած ոճիւրը :

— Հասկցաւ ուրեմն :

— Լսէ չարագործ, ըսաւ նախարարը, դորձած ոճիւրդ. նախ՝ թողուցիր մեռնի քեզ յանձնուած ձին. երկրորդ՝ թագաւորին բարկանալուն պատճառ եղար, որն որ իւր ձեռքով զքեզ պահնել ուզեց. երրորդ՝ դու պատճառ եղար որ քիչ մնաց բոլոր աշխարհի առջեւ պիտի խայտառակուէր մեր սիրելի թագաւորը ձիու մը տեղ մարդ մը սպաննելուն համար : ասանցով ոճրագործ մէկն ես դու, անօրէն :

Կայսրը նախարարին ճարտարամտութենէն զգածեալ, առ թաղուց ոճրագործը :

* *

Զեղիս էֆէնտի մը սպասաւոր մը բռնած տուն հարցուց անոր :

— Երաշխաւոր մը ունի՞ս :

— Եօ : ըսաւ սպասաւորը, ի՞նչ կըսես, մանաւանդ դու ինձի երաշխաւոր մը պիտի ցուցնես : որպէս զի ամապ կաններս ճշդութեամբ վճարես :

Կ Ի Ն

Արեւելքի մէջ աւանդութեամբ հետեւեալը կ'պատմուի : Երբ Աստուած ստեղծեց զԱդամ եւ հօգին անոր մարմնոյն մէջ մտաւ, Ադամ փռնդտաց : Եւս նոյնպէս, Ադամայ փռնչիւնէն ծնաւ առիւծը իսկ Եւայինէն ծնաւ Կառուն :

Ամեն մարդ զիտէ թէ՛ առիւծը կը պատկերացնէ զօրութիւնն ու քաջասրտութիւնը եւ կատուն՝ նենգամտութիւնն ու վստութիւնը :

* *

Ի՞նչ է քիրոնի մը. — Կին մը որուն քով գտնուած տունն մարդ կը մոռնայ ինչ որ շատ լաւ դիտէ, այսինքն անոր թերութիւնները :

* *

Սէրը առաւել հաճելի է քան ամուսնութիւնը, այն պատճառաւ որ վիպասանութիւնը աւելի զօսեցուցիչ եւ քան պատմութիւնը :

* *

Այն կինը որ իւր մտաւոր ու հոգեկան կարողութեամբ կը պարծի քան իւր գեղեցկութեամբ, իւր սեռէն աւելի բարձր դիրք մ'ունի : Այն որ իւր գեղեցկութեամբ կը պարծի, քան իւր մտաց ու հոգեւոյ կարողութեամբ, իւր սեռին արժանի է : Բայց այն կինը որ ծննդեամբ կամ ապտիճանաւ կը պարծի քան իւր գեղեցկութեամբ, իւր սեռէն դուրս է եւ իւր սեռէն ստորին :

* *

Մարդ որչափ չարիք խորհի կանանց վրայ՝ թող վստահ լինի թէ չկայ կին մը որ իրմէ նուազ չարիք նիւթէ :

* *

Պատահէ ըսած է . — Ով կիւն, կիւն, կիւն տկար եւ պատիւի արարած . . . ոչ մի անասուն իւր բնազդման դէմ կը գործէ, քուկդ միթէ խաբե՞լն է :

* *

Կինը շատ անգամ կը կարծէ թէ իւր սիրականին վրայ, ի ը ցաւի, մինչդեռ իւր սիրոյ վրայ կը ցաւի միայն :

* *

Ուտենօք ծերանալը արհեստ մ'էր կանանց համար. այժմ դժբաղդութիւն մ'է :

* *

Կանանց հաճելի է ամեն մարդու օէրը, բայց քիչ մարդ կայ որուն անձը սիրել վափաքին :

* *

Իթակէ կողմն նշանաւոր հանդիսացաւ, վասն զի հաստարիւ կին մը գտնուեցաւ :

ԻՄԱՍՏԱՆԻ ԾԱՆՈԹԱՆՈՋԸ

Գրական շախարհն ալ իր զարմանալի երևոյթները ունի . Ձէ եղած ժամանակ մը ոչ բովանդակ մարդկութիւնը չհիմուի կամ չտրտմի, չխռովի կամ չհանդարտի այս կամ այն պատմաբանին կամ վիպասանին գրչէն : Ինչպէս ռազմագիտութեան մէջ միայն արհեստը չէ, որ յաղթանակ կը տանի, այլ պատմաբաններու հանճարեղ ճարպիկութիւններն են որ կը յաջողցնեն յաղթութիւնը . այսպէս ալ գրականութեան մէջ վիպասանը և պատմաբանը յաղթանակ կը տանին իրենց այլ և այլ գիւտերովն ու հնարքներովը :

Այս գիւտերն զարդ են իրենց բոլոր գրութեանց . որք թէ և շինծու՝ սակայն հրապուրելի կընեն զայս և նորազննին աչք մը կրնայ նշմարել թե ո՞րք են գրութեան մը բնական ճշմարիտ մասերը և ո՞րք չեն :

Այս գիւտերն հեղինակներն իրարմէ շատ անգամ փոխ առնելով կամ գողնալով կը գործածեն ալ, այնպէս որ ազգի մը մէջ զրուցուած կամ ի գիր առնուած մէկ պատմութիւն, ուրիշ ազգի մը մէջ ուրիշ կերպ կը յեղեղուի կամ կը պատմուի : Հեղինակաց այս ընթացք ամօթ չէ բնաւ, վասն զի սոքա իրենց նպատակին հասնելուն կը նային և ոչ թէ իրենց ընտրած և գործածած միջոցներուն ասոր կամ անորն ըլլալուն :

Այս կարգէն է նաեւ հետեւեալ առակ միման վէ-

պը, որ կը խօսուի գաւառացի Հայոց մէջ ընդհանրապէս այնպիսի ժամերու մէջ, երբ ձմեռն սասակացած և մերայինք կատիպուին գումարիլ իրենց թոնիրին շուրջը և իրարու հետ երկար բարակ խօսիլ :

Կար ու չկար տղայ մը կար : Ասիկա երկար ատեն դպրոցներու մէջ ուսում և գիտութիւն առնելէ ետքը՝ հարկ եղաւ իրեն ընկերութեան մէջ մտնելու, կամ աւելի ճիշդն ըսելով՝ փողոցն իյնալու . վասն զի դպրոցական մը, որ տէր տիրականէ զուրկ է, փողոցէն անդին ուրիշ տեղ չունի :

Գէշն այն էր որ այս տղան իր ուսմանց և դիտութեանց հետ բարոյականի ճաշակն ամենին առած չէր, հետեւապէս ինքնապանծ և ինքնահաւան դիրք մը ունենալուն « իմաստակ շախալոյ » մակդիրն սկսեր էր ուրիշներէն ընդունելու :

Սորա առաջին և վերջին սկզբունքն միայն այս էր, « ալա ըլլալ և ոչ ծառայ » զոր կը քարոզէր ամեն տեղ և ամեն ատեն :

Ինչ գէշ սկզբունք, մանաւանդ փողոցը իյնողը մը համար :

Օրերն հետզհետէ կանցնէին և անթիութիւնն կսկսէր ծանրանալ մեր այս շախալոյ իմաստակին վրայ :

Ի՞նչ կը խորհէր . — ահաւասիկ :

— Ներելի չէ ինձ բնաւ որ այսքան ուսում և դիտութիւն առնելէս յետոյ՝ երեսմ ծառայ լինիմ այս կամ այն անձերու, որք թէ և հարուստ՝ բայց տգէտ են, որք կը նմանին եզովբոսի ոսկեբարձ իշուռ, Հայերէն . Թրանսերէն, Թուրքերէն, Գրգերէն և Արաբերէն գիտեմ լեզուս ըսես բերնիս մէջ կը դառնայ : Երթամ այս քաղաքէն ի Սյերտ, Հոն բաղդս չինեմ, հոն՝ ուր մարդիկ տգէտ և անփորձ են, որք խելքէս ու լեզուէս շուտով կը խաբուին, հոն կը հարստանամ, կը զարգանամ, ապա կը վերադառնամ հոս բնիկ քաղաքս, ուր զիս ամեն մարդ պիտի սկսի մատով ցցնել ըսելով, « ահաւասիկ փաշան կուգայ » :

Ջայս խորհելով և խօսելով շախալոյ իմաստակէն ի Սյերտ հասաւ : Հոն մեծ կողովի (սէփէթ) մը մէջ հաւկիթներ լեցնելով՝ սկսաւ պոռալ փողոցներուն մէջ. « հաւկիթ առէք, հաւկիթ առէք, կլորիկ ու աղւորիկ » :

Հոս հոն պատելէ յետոյ՝ երբ յօգնեցաւ, սրճարան մը մտաւ, կողովը կռնակէն վար առաւ, բարձր տեղ մը դնելով՝ ինքն ալ ոտքը ոտքին վրայ դրած նստաւ նարիկիլէ խմելով :

Կը նայէր կողովին՝ որ առջին էր, կըսէր ինքնին :

— Գէշ տեղ չինկայ, ահա քաղաք մը՝ ուր մարդիկ խրմուղլ են, Սա հաւկիթներուս վրայ լեզու թա-

գերով — բերնիս մէջ լեզու կը պակսի. — քանի մը օրէն ամենն ալ վեր գնով կը ծախեմ և երկու կողով նորէն շտկելով էջ մը կառնում կը պատիմ և այն ատեն կըսուիմ ուստա կիրակոս :

Որովհետեւ գլխիս մէջ խելք , բերնիս մէջ լեզու կայ , քիչ օրէն նորէն կը ծախեմ հաւկիթները և դրամագլխիս բարձրանալը տեսնելով ալ ինչո՞ւ էջով պատիմ , խանութ մը կը բանամ :

Որովհետեւ հետզհետէ դրամ պիտի դիզեմ , սագեր , բադեր , հաւեր կառնում , ագարակ կը գընեմ , և որովհետեւ գլխիս մէջ խելք և բերնիս մէջ լեզու կայ , յարաբերութիւնս կը մշակեմ քաղաքիս կառավարչին և ժողովականաց հետ , որք խելքիս և լեզուիս վրայ սքանչացած պիտի յոյժ պատուեն զիս և այն ատեն կըսուիմ կիրակոս էֆէնտի :

Որովհետեւ գլխիս մէջ խելք և բերնիս մէջ լեզու ունիմ , ուստի ժողովուրդն և ժողովականք պիտի առեցնուին առ դաւաճապետ փաշան , թէ այս մարդն փոխանակ հաւեր , բադեր , սագեր կառավարելու , թող զմարդիկս կառավարէ , Փաշան նոյն թախանձանքին անշուշտ պիտի զիջանի և պիտի ըսուիմ այն ատեն կիրակոս դայմագամ :

(Շարունակելի)

Հ Ա Ն Ե Լ Ո Ւ Կ

Ոչ ճերմակ եմ
Եւ ոչ ալ սև ,
Չեմ գիտեր թէ
Մեծուոր եմ
Թէ փոքրաւոր .
Բայց սա գիտեմ
Որ ամենուն բերանն եմ ,

Այս հանելուկը առաջին անգամ լուծողն պիտի ստանայ կէս շրջան մ'ամուլ :

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Պօրսայի մէջ արժէթղթոց գիները հետզհետէ բարձրանալ սկսան . լրագրագաճառք շաբաթ օրը 20 փարայ մանգուլէ , թէրճիման պողայով կողորդենի կը պատուէին մէկ հատ մը ծախելու համար , բայց երկուշաբթի օրուին ի վեր 30 փարայի բարձրացան :

Երէկ գիշեր երկաթեայ կամուրջէն դուրս ելնող շոգենաներէն միոյն փորը խիստ անօթի ըլլալուն , կամացուկ մը կամուրջին վրայէն խոշորկէկ կտոր մը փրցնելով առեր քալեր է :

Մասիս վերջին օրերս դուրսի սովորութիւն մը հնարեր է , այն է՝ տուած լուրերուն ստուգութեանը վրայ ինքն ալ վստահ չըլլալուն , տուած ամեն մէկ լուրին տակը հետեւեալ անդադարաւ կը կցէ .

« Այս լուրն ալ շատ ջուր կը վերցնէ »
Կերեւայ թէ Մասիսի լուրերն ալ ջրի սովի հանդիպեր են :

Բարեկամ , երկուշաբթի օրուան Մասիսը կարդացիր ,

— Այո , ի՞նչ կայ որ :

— Ազգ . ժողովոյ վերջին նստին մէջ Գէորգ Այվազեան խօսելու կայնած ատեն տան վայրկեան մը տածեր և ետքը խօսեր է , ստոյգ է :

— Այո , ստոյգ է :

— Չարմանալի բան :

— Չարմանալու ի՞նչ կայ , Մկրեանի նման վարժ և փորձ մարդ մը , Չերապի նման Հայ Վիկթօռ Հիւկօ մը , Տէմիրճիպաշեանի նման Հայ Լիգուէ մը ժողովոյ մէջ խօսելու համար երբ տասն օր առաջ ճառեր կը պատրաստեն , հոն խօսելէ առաջ Այվազեանի տասը վայրկեան մտածելը միթէ շատ բան մ'է :

* *

Ուրկէ կուգաս :

— Ազգային ժողովէն :

— Ժողովին մէջ նշանաւոր երեսփոխաններէն որո՞նք կային :

— Պարոն Սիմօն , պարոն Խորէն , պարոն Մատթէոս :

— Մատթէոս Ալեքանեանն :

— Ոչ , Մատթէոս Բղիշեանը :

— Պէ մարդ (ստուծոյ) , հիշեալսկոպոսներուն պարոն կըսուի միեալ :

— Ինչո՞ւ չըսուիր , դուն անանկ էնէ Սարայ պուրնիէն դուրս ելած չես . Թաւանայի ազգային ժողովին մէջ Պ. Կամպէթթա Ֆաէրէլ հռչակաւոր եպիսկոպոսին խօսք տուած պահուն խօսքը պարոն Ֆաէրէլին է ըսած , երբ կրօնամոլը Կամպէթթայի այս ընթացքին դէմ սպստիկ բողոքեր են , Կամպէթթա ըսեր է թէ Ֆաէրէլ երեսփոխան է այս ժողովին մէջ և ամեն երեսփոխանի պէս պարոն միայն կրնայ կոչուիլ , Մենք ինչո՞ւ Ռեզային ժողովին մէջ պարոն Խորէն , պարոն Մատթէոս չը կոչենք :

— Եսա Թաւանայի մէջ չենք տարրի կոր բարեկամ , երկրորդ Հայոց ազգը պարտաւորեալ չէ Թաւանասացոց ամեն ըրածներուն , կապկաբար հետեւելու . Մենք եպիսկոպոսը եկեղեցւոյ մէջն ալ , փոշոցն ալ , շուկան ալ , տան մէջ ալ եպիսկոպոս կը ճանչնամք և երբեք պարոն չենք կրնար կոչել , Հասկըցա՞ր , զիւպպէութիւն ու հափիթայութիւն պէտք է :

* *

Երկու բարեկամ իրարու .

— Բարեկամ, լսեցիր : Անդղիոյ մէջ յատուկ մասնա-
խումբ մը կազմուեալ է կառավարութեան կողմէն, որպէս զի
հիմակուրդն խորհին թէ ըստ որում երեք հարիւր տարի յե-
տոյ ածուխն պիտի սպառուի եւ չորհեաւորութեան ու չորհեաւոր-
ութեան երթեւեկութիւնը պիտի դադրին, ուստի հիմակուրդն է
ձար մը գտնեն կամ նոր գիւտ մը հնարեն ածուխին պակասը
լեցնելու համար : Զարմանալի հեռատեսութիւն : Զէ՛ այս :

— Մարդ Աստուծոյ, ես ալ գիտեմ թէ ինձ կարեւոր
բան մը ունիս ըսելիք, այդ Անդղիացիք երեք հարիւր տա-
րի ետքը ըլլալիքին վրայ ելեր կը մտմտան, մինչդեռ ես իմ
առան մէջ երեք օրուան ածուխ չունիմ, ան չեմ մտմտար :

* *

Այն մը իր պարագայ պտտող անկուտի տղուն համար եր-
կար անոնէ ի վեր թրախօսայով աղջիկ կը փնտռէր : Որ մը
կըսէ իր տղուն ուրախութեամբ մը .

— Աչքդ լոյս Ռուբենիկ, բեզի համար երեք հազար
դուրոյ թրախօսայով ընտրիկ աղջիկ մը գտայ, բայց մէկ
պակասութիւն մը ունի, թէ որ այդ պակասութիւնը չու-
նենար ու հիմակ քեզի կանչել :

— Մայրիկ, ինչ է պակասութիւնը :

— Խնդալած ատենը քիչ մը ակռայները դուրս կը
ցցուին կոր :

— Պակասութիւն ըսածդ այդ է, ուրիշ պակասութիւն
չունի :

— Խայր, ուրիշ մէկ պակասութիւն մը չունի, մինակ
աս ըսածս է :

Ատ է ու՛ . վաղուրնէ թէ՛ զը չկայ, գնա, գործը լը
մնցնելդ նայ : Ինձի համար ատ ըսաւ պակասութիւն մը չը
սեպուր, չիւնքի մնչու հիմակ իմ երեսէս ո՞վ անդադրէ է
որ ատ աղջիկն ալ ինձի առնելէն ետքը երեծիս խնդայ տէ,
ակռայներն ալ երեւան :

* *

Այս իւրակէ Մայր եկեղեցւոյ մէջ քարոզիչ Հայր սուրբ
մը երկար ընտրուի զ՝ անձնասիրութեան վրայ խօսած ատեն,
ունկնդ քննէն մէկը կամացուկ մը քովինին կրօն :

Բարեւ ա՛մ, կերեւայ թէ այս վարդապետը աշխարհէս
ըլլալու չէ :

— Ինչո՞ւ, ի՞նչ կայ որ :

— Վասն զի մինչդեռ վարդապետն ամենայն ուժով կը
յորդորէ գեղ որ ինքզինքնիս սիրենք, կը մտածեմ թէ աշ-
խարհի մէջ ոչ թէ մէկ մարդ, այլ արարած մ՛ալ կը գտ-
նուի որ ինքզինքը չօրէր :

* *

Գարոյական աշակերտ մը, որ հռչակաւոր ճառախօս մը
ըլլալու փախաւ ունէր, երբ օր մը նաւակ նստելով դէպի
Գարոյի օյ կերթար, կալսի բարձր ճանով ճառախօսութեան
փորձեր ընել, այսպէս բացագանչելով .

— Ո՞վ դու, ո՞վ Վօլթեր, ո՞վ Ռուսօ . . .

Երբ նաւակը նաւահանգիստը կը հասնի, եւ սա նաւա-
կարին կը վճարէ իր անձին համար հինգ դահեկան, նաւա-
կարը կըսէ .

— Տէր իմ, այս հինգ դահեկանը միայն ձեր կողմին հա-

մար է, ձեր ընկերներուն բաժինն ալ կը խնդրեմ որ վճա-
րէք :

— Ի՞նչ կըսէք, չէ՞ք տեսներ որ առանձին եմ եւ ոչ ոք
ունիմ ինձ հետ :

— Տէր իմ, քիչ մը առաջ չէ՞ որ դուք Վօլթերի եւ
Ռուսօյի հետ կը խօսէիք :

* *

Ծաղրածու մը տէլրիշի մը մօտենալով կը հարցնէ խեղ-
կատակարար .

— Ո՛ւր է Աստուած :

Տէլրիշը գետնէն քար մը առնելով անոր դիմուն կը
դարնէ եւ կը վիրաւորէ չարաչար .

Ծաղրածուն բարկանալով դատ կը բանայ եւ տէլրիշի
ատենն դատաստանի կոչել կուտայ :

Դատաւորն երբ կը հարցնէ տէլրիշին թէ ինչո՞ւ անոր
դիմուն քարով զարկեր է :

Տէլրիշը կը պատասխանէ .

— Տէր իմ, ուղեցի իր հարցուցածին գործնական պա-
տասխան մը տալ :

— Ի՞նչպէս :

— Տէր իմ, ինք այդ ծաղրածուն ինձ հարցուց թէ ո՞ւր
է Աստուած, ես ալ հիմակ կուղեմ իմանալ իրմէ թէ իր ցաւն
գլխին մէջ ո՞ւր տեղ է :

* *

Մեծն Նարոյէտն նոր բացուած դպրոցի մը այցելութիւն
տուած ատեն, տնօրէնէն ըստ պատշաճի արժանաւայել ըն-
դունելութիւն չգտաւ ի ներկայութեան բոլոր ուսանողաց .

Երբ նորին վեհափառութիւնն առանձնացաւ, տնօրէնը
Նարոյէտին ոտքն ինչայով ներումն խնդրեց իր քիչ մը առաջ
ունեցած անվաւր վարմանցն հաւար. եւ պաղատաղին ըսաւ .

— Տէր արքայ, ես իմ աշխարհիս համարած
եմ թէ աշխարհիս մէջ ինչ մեծը չկայ երբ գիտնան թէ ի-
նչ մեծը կայ, ո՞ւր կը մնայ այն ատեն իմ անոնց վրայ ու-
նենալիք ազդեցութիւնս :

Խանդաղատեցու Նարոյէտն տնօրէնին այս իմաստուն
խօսքերուն վրայ եւ գոչեց .

— Այո՛, դուք էք աշխարհիս մէջ ամենէն մեծը, ո՞վ
ուսուցիչք :

ԿԱՆԱՅՆ ՆՈՐ ԱՐՇԵՍՏԸ

ԿԱՄ

ՊԵՏԻՔԱՅԻ ՆԵՕՊԵՏՈՒՆԵՐԸ

(Շար. տես թիւ 949)

Եւ սակայն դժուարին թուելով մեզ գիւղին գի-
շերային անցից նկարագրութիւնն ամբողջացնել,
դարձնեմք մեր ուշադրութիւնը դէպի Չէնկէյ գիւղի
բարձրաւանդակն, յորմէ արձակուած թնդանօթի
7 հոսեկու հարուածներն վոսփորի անդորրութիւնը
վրդովեցին սոյն ժամուն և դրեթէ քսան վայրկեան

յետոյ մայրաքաղաքիս ընակչաց հետաքրքրութիւն յազեցած էր , պատահարին ուր ըլլալն ծանուցանող պէքճինքնու բարձրաձայն գոչումովն : Իսկ յիշեալ գիւղին բարձրագոյն փողոցներէն մին իւր պահնորդին ծուլութեան պատճառաւ դեռ անտեղեակ մնացած էր ծագած հրդեհին ուր ըլլալէն , վասն զի լուրը թէ և ընդհուպ հասած էր վարդան պապային և սակայն նախ ցերեկուան պապային յազեցնելու համար բերանն քառակողմադրիւր ծորակին բռնած , կաթած ջուրն մեծ համբերութեամբ կուր կուտար :

— Կրակ կայ , կրակ կայ :

Վանեցի պահնորդին սիրտն որչափ ալ անվախ ըլլար և կոկորդն ալ լայն , այդ կռնացի , չախայինք , առաւել վայրենի երկու բերաններէ բոլորով ուժով արձակուած ահռելի աղաղակներէն ենթակայ էր անշուշտ հիւանդութեան մը տիրանալու վտանգին : Մինչև սա հազիւ կրցաւ ծորակն գոցել ուշ ընելու համար թէ արբեօք երկրորդ հրդեհ մը կը հաղորդէր նէօպէթին , երբ մէկ կողմանէ մերձակայ պատուհաներու յանկարծական լուսաւորումն և դռներու բացման դղրդիւնն և միւս կողմանէ աղբիւրին ձախակողմեան փողոցին մէջ գլխիբաց և բոկոտն մարդկանց բաղմութիւնն կատարելապէս հաստատեցին թէ դժբաղդութիւնն նոյն իսկ այն փողոցին մէջ էր , ուր և դանդաղ պէքճին ևս ստիպուեցաւ յառաջանալ :

— Կրակ կայ , կրակ կայ . . . :

Այստեղ տոտր գետնայարկէն ծագած հրդեհի մը նորանոր բոցերէն սարսափած , երկու բազմամեայ տիկնայք բոլոր կարողութիւնն կը համախմբէին կրակի եղածին չափ հեռուն հասցնելու համար իրենց այն դժնդակ որոտումը , որ արդէն մերձաւորաց սրտերն ահաբեկելէ և ծերոց , փոքունց և մանաւանդ յղի կանանց հաղարու մէկ անիծից որ Բանացած լինելէ զատ , պէքճին ալ մոռցնել տուած էր նէօպէթին կողմանէ իրեն հաղորդուած հրդեհին որոշ տեղւոյն անունն :

Այսու հանդերձ , այդ աղաղակն կատակ մը էր կրնար ըլլալ , ուստի ճարպիկ դրացիք կարասեաց մի մասն արդէն փոխադրած , ոմանք ալ միմիայն լնտանիքն ուրիշ տեղ զրկած էին և շատերն դոյլ ի ձեռին սո՛ւ , սո՛ւ , պողալով՝ այն դուժատու ձայնին կողմը կը վազէին :

Այսպէս ճարտարախօս ատենաբանէ մ'աւելի սոյն երկու դերուկներն յաջողած էին հարկւրաւոր անձինք իրենց ոտքն բերել և ամբողջ փողոցի մը խաղաղութիւնն հայածել , և ատով ալ չգոհանալով՝

— Իշտէ , չէք տեսներ կոր , կերինք կոր , փո-

ղոցին ձախակողմեան ծայրն ցոյց տուին ուր գերեզմանատունէ զատ ուրիշ բան չկար :

Խեղճ գիւղացիք ստիպուելով գէպի ցոյց տրուած կողմն վազել , անօգուտ փորձ մ'ևս ըրած եղան :

— Ճանրմ գարտաշ , նէրտէ եանկըն , պիր շէյ կէօրիւնմէյօր :

— Իշտէ պէ , իշտէ , կէօրմէյօրսըն , ըսաւ ուրիշ մը :

Արդարեւ որոշապէս նշմարուեցաւ ի Գուլէ գարու պատահած հրդեհի մը պայծառ փայլերն և սակայն դիւղացիք կնային ըստ ամենայնի հանդարտօրէն քնանալ սոյն գիւղին , եթէ մեր երկու նէօպէթին տիկնայք ինչ մ'աւելի համբերատարութեամբ սպասէին որ նախ օրինական պէքճին ծանուցանէ հրդեհին տեղը և ապա իրենք դարձեալ ներկայացընեն այն ծիծաղելի տեսարանն :

Դժբաղդ դրացիք քանիցս խաբուելէ վերջ շատ աւել սորվեցան թէ իրենց համար յատուկ նէօպէթին խօսուշ մը կրնար համարուիլ այդ կանանց բնակարանն , սա տարբերութեամբ միայն որ նոյն իսկ ի Պէօյիւքաէրէ բռնկած ծխնելոյղի մը համար կը պարտաւորուէին այլ իւր ըլլալ :

Մենք կը շնորհաւորէինք նոցա այդ մասնաւոր ճարպիկութիւնը և յաջողութիւն պիտի մաղթէինք , եթէ իրենց փորձերն ընելու համար հեռաւոր և թաղէ դաւաւել մը փոխադրէին իրենց բնակութիւնն , որպէս զի ստէպ ստէպ ամեն հասակի անձանց սրտերն վրդովելէ զատ զանազան չարեաց տեղի չտան :

ԿՅՅԾԱԿ

ԽՕՍԱԿՇՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

(Շար . տես թիւ 957)

Եթէ ամուսնացելոց մէջ տեղի գտած բոլոր ընտանեկան դժտութեանց հիմն որոնելու լինիսք , որոնք դժբաղդարար կրկնապատկուած են այժմ , ալիս յայտնի պիտի տեսնուի թէ ասոնց բոլորին ալ պատճառն ու շարժառիթն , փոքրիկ բացառութեամբ , այրերն են , և թէ այրերն են որ փոխանակ իրենք զիրենք կանոնաւորելու , միմիայն իրենց հաճոյիցը համար , մէկ կողմէն կանանց պըրանքն ու նազանքն քաջալերած ատեննին , միւս կողմէ տոնոց վարմանցը դէմ դառնադառն տրտունջներ ու զանգատներ ընելուն շարունակ , տեղի կուտան կանանց արհա-

մարհանացը , յորմէ կը ծագի դանագան չարիք և մինչև մատնութիւն ու դաւաճանութիւն իսկ :

Ասոնցմէ զատ , կը զարմանամ և կը ցաւիմ նաև այն կարգ մը երիտասարդաց վրայ ալ , որոնք ամուսնութիւնը վայրկեանական զգացմանց և կրից տակ կատարել կուզեն , արտաքոյ կարգի ձեական միջոցներու գիմելով և կամ իրենց հաճոյիցը գերի լինելով ասոնք կը կարծեն սիրահարած ըլլալ այս կամ այն արջկան և այս պարագային տակ իրենց բոլոր վարձանցը , սիրահարութիւն անունը կուտան , Ձեմ գիտեր թէ ի՞նչ ըսել և ի՞նչ հասկցնել կուզեն այս բառով սակայն սա աղէկ գիտեմ թէ՛ փպստանութեանց և գոհհիկ ժողովրդեան բերնին մէջ սուէպ կրկնուած այս դիւթական բառը կարի յոյժ խանգարած ըլլալով իրենց երևակայութիւնն , ամենափոքրիկ պարագայի մէջ անգամ գործնականապէս անոր հետեւելու փափաք մը կը տածեն սրտերնուն մէջ . առանց գիտնալու այս բառին բուն ոգին և առանց զանադանելու սիրոյ և տափանաց մէջ գտնուած ան սահման տարբերութիւնն :

Քանի՛ քանի ամուսիններ կը ճանչնամ , որոնք ամուրի եղած ատեննին այլ և այլ պարագաներու տակ հրապուրուելով ո՛ր և է աղջկան մը գեղեցկութենէն , և այդ հրապուրանաց ներգործութենէն խաբուելով և կարծելով թէ սէրն է զիրենք տանջողը . ամեն ջանք և զոհողութիւն յանձն առած են զայն ունենալու համար , և ամեն դժուարութեանց մարառելով , մինչև իսկ հայր , մայր , շահ և զատիւ զոհած և վերջապէս յաջողած են իրենց ուզած ու խնդրած աղջկան հետ ամուսնանալ , կարծելով թէ յաւիտենական երջանկութիւն մը ձեռք կը բերէ . սակայն գիտէք , այս ապուշներուն կարծած երջանկութիւնը , բնաւ մուտ չգտաւ իրենց տան մէջ և երբ կրից կամ հաճոյից սաստկութիւնը յագենալով՝ կորոյս իւր ոյժը , այն ատեն սկսան զգալ իրենց սխալանքը և ողբալով համոզուեցան թէ՛ սէրը երբէք գործ չէ ունեցած իրենց հետ , որոյ յաջորդեց անմիջապէս ձանձրոյթ , տաղտուկ , արհամարհանք , և ասոնցմէ ալ վերջ տուելութիւն , նախատինք , թշնամանք , կռիւ և բաժանում :

Ամուսնական գտտերու յատկացեալ օր մը եկուինձ հետ Պատրիարքարան , հոն ցուց տամ քեզ այնպիսի ամուսիններ , որոնք մէկզմէկէ բաժանեալ ըլլալով , զիրար ամբաստանելով՝ դատուելու եկած են և որոց համար կը պատմուի սակայն թէ , դեռ իրարու հետ չամուսնացած , բուռն սիրով կը սիրեն եղբր զիրար , և թէ մեծ դժուարութեամբ և սպառնալէօք կարող եղած են միմեանց հետ ամուսնանալու :

Դեռ այս օրերս նոր լսեցի սափրիչի մը իւր կինն ու մէկ հատիկ նորածին երախայն երեսի վրայ թողլով և խարդաւանութեամբ մինչև իսկ իւր խանութին մէջ գտնուած կարասիներն ալ ծախելով՝ առած քալած ըլլայն , որն որ ասկէ մէկ ու կէս տարի առաջ դեռ ամուրի , սոյն ամուսնութիւնը ի գլուխ հանելու համար , այլ և այլ դժուարութեանց առջև մինչև իսկ անձնապաշտութեան գիմած և այնպէս յաջողած էր ամուսնանալ :

Ի՛հ , ի՞նչ կրնանք ըսել , այս ախտ մ'է և կամ անբարոյականութիւն ենթադրող մի հետեւողութիւն , որ՝ սակաւ առ սակաւ մեր յերիտասարդաց մէջ ինքհանրանալու վրայ է . իբրև մի նորածնութիւն , և սակայն պարսաւոյնեղէն աւելի , գովարանողներ ու քաջալերողներ անպակաս են :

Ահաւասիկ բարեկաւ , այս և ասոնց նման պարագաներու տակ կատարուած ամուսնութիւններն են որ փնասակար հետեւանքներ արտադրելու բնութիւնն ունին , որոյմէ զգուշանալն ու խուսափիլն , ամեն աստիճանի երիտասարդաց համար նուիրական պարտաւորութիւն մ'է :

Այո անհամեմատ ամուսնութիւններէ ծնունդ առած ընտանեկան զեղծումներուն վրայ յենլով , կարծել թէ լրջամտութեամբ ու խոհեմութեամբ կատարուած ամուսնութիւններն ալ կրնան աղետաբեր լինիլ . մեծ ոխալ մ'է , և եթէ երբէք համեմատ կարծուած ամուսնութեան մը մէջ հակառակը պատահի , վստահ եղիր թէ երկուստէք թերութիւն մը գործուած է ամուսնութենէ առաջ և կամ վերջը :

(Գալ անգամ)

Ա Զ Դ

Յայտնի է մեծարգոյ Ազգայնոց որ , Հիւանդանոցի Առհեստարանին մէջ պատրաստուած կոշիկները վաճառուելու եւ միանգամայն յաճախորդաց դիւրութիւն մ'ընձայելու նպատակաւ , ասկեց առաջ Հոգաբարձութիւնս՝ Համբարձում աղա Տէօյիճեանի հետ պայմանագրութիւն մը կնքելով , Մահմուտ փաշա ճատտէսի թիւ 211 խանութին ճակատը Հիւանդանոցի անունն դրած էր :

Ասկայն յիշեալն Հոգաբարձութեան հետ կնքած պայմանագրութեան տրամադրութիւնքն երբէք զործադրել չուղելով , Հոգաբարձութիւնս պարտաւորեցաւ յիշեալ խանութին ճակատը դրուած Հիւանդանոցի անունն ու այդ ապրանքներն բոլորովին վերցնել մինչև ցնոր անօրէնութիւն :

Աւստի Հոգաբարձութիւնս պարտ կը համարի իւր սոյն անօրէնութիւն հաղորդել առ Պատ. Ազգայինս :

Ա. Զ. Դ.

Երկաթափայլ մի, որ Մայրաքաղաքիս մի բարձրագույն վարժարանէն ուսմանց եւ բարի վարուց վկայական ունի, տեղեակ է Հայ. Գաղղ. եւ Թուրք լեզուաց, Թուրքախոսութեան, Տօմարակալութեան եւայլն եւ կը դրէ մաքուր ու գեղեցիկ գիր: Կարող է վարել դպրատանց մէջ երկրորդական դաստուարի, փոխ-Տեսչի, ընդհանուր հսկողի եւ դաստիարակի պաշտօն: Վաճառատանց մէջ խմբագրող եւ տօմարակալ գրագրի, գործակալի (Պօլսոյ մէջ կամ դուրսը) եւ այլ պաշտօններ: Ունի պատուաւոր երաշխաւորութիւն: Գիտի ի խմբագրատուն Մամուլ:

Օ Ր Ա Յ Ո Յ Յ

1883 ՏԱՐԻՈՅ

ՍԵՊՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Ս. ՓՐԿԶԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅԻ

Գին 1 դահեկան

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով: Նաեւ Ազգային Հիւանդանոցի գրասենեակը ի Մեծ նոր խան թիւ 49:

— 0 —
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱՅԻՈՅ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆՈՒԹԵԱՆ

Մ. ՇԵՐԷՐ ԳԵՐՄԱՆԱՑՈՒ

Թարգ խնութիւն Մարկոսի Աղաբէգեան

Ի ՆԱԿԱՐ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅԻ

Գին 7½ դահեկան

Պատուարժան թարգմանիչ Մարկոս Էֆէնտի Աղաբէգեան սոյն ընտիր գործը բոլորովին Ազգ. Հիւանդանոցի նուիրած ըլլալով, ի նպատակն հաստատութեան պիտի վաճառուի:

Կը գտնուի Ազգ. Հիւանդանոցի գրասենեակը ի Մեծ նոր խան թիւ 49 եւ բոլոր գրավաճառաց քով:

— 0 —
ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ

ՏՕՔԵՐՄ Մ. Բ. ԻԹԻԻԽԵԱՆ

Մատենադարան ժողովրդեան տարեկան հատորներու թիւը պիտի ըլլայ 12, եւ պիտի բաղկանայ 800 երեսներէ:

Բաժանորդ սգրութիւնք վեցամսեայ են, եւ գինն հինգ դրուշ:

Գաւառային բաժանորդք, ճամբու ծախքով վեց դրուշ վճարելու պարտաւոր են:

Բաժանորդ չեղողն ամէն հատորի համար իր խանութը գինը պիտի վճարէ:

— 0 —
ԲՕԼ ՏԸ ԳՕԴ

Կ Ի Ի Ս Ք Ո Վ

Սոյն գուարժալի վկայատանութիւնը որ ԲՕԼ աը ԳՕԴ Նը-
շանաւոր գործքերէն մին է, հետզհետէ թերթ առ թերթ
պիտի հրատարակուի: Մէն մի թերթին գինն է 30 փարայ:
Կեդրոնատեղին է Յ. Զինճիրճեան գրատունը Մանուկ փա-
շա սղիոց թիւ 239,

Ա. Զ. Դ.

Արտաքին գործոց պաշտօնատան թղթակցութեան տե-
նեկի վաղեմի անդամներէն Յովհաննէս Էֆէնտի Մարգարե-
ան, որ երբեմն Մանասթըր վիլայէթի թարգմանչութեան
եւ յետոյ Երայի, Իսկիւտարի եւ Կ. Պօլսոյ ատենաներուն
մէջ առաջին քննիչ գատաւորութեան եւ երբեմն Անդրիա-
նուպօլսոյ կուսակալութեան մէջ Օրթաքէօյ գաւառին ընդ-
հանուր գատախաղութեան պաշտօններն վարելով, քսան
տարիէ աւելի Կայսերական բարեխնամ կառավարութեան
ճանաչած է, այս անգամ ըստ օրինի լրաւագիտական քն-
նութիւն առած եւ Արդարութեան պաշտօնատունէն փա-
տարանութեան առաջին կարգի վկայականը ստացած ըլլա-
լով, պատիւ ունի ծանուցանել Արդոյ Հասարակութեան որ
ամէն կարգի պատժական եւ առեւտրական գործոց փոխ-
նորդութիւն պիտի ստանան:

Կեդրոնատեղին է Հալափա Բիւրէքճիլէր փողոցին մէջ
Զիվէր պէյ խան վերի յարկ 17 թիւ սենեակը:

ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻ ԴԱՅՈՅ ՄԻԱՅԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՆՐ ՈՒՄՄՈՒՆԻԲ

ԳՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՀԱՒԱՏՈՅ

Եւ Սրբազան պատմութեան Աւետարանի

Մարկոսեան Գրիգոր Էֆէնտիի սոյն աշխատութի-
ւութիւնն որ մեծ ընդունելութիւն գտած է ազգա-
յին վարժարանաց մէջ: Միացեալ Լնկերութեանց
նուիրած լինելով հեղինակն, այս անգամ մաքուր
ապագրութեամբ եւ գեղեցիկ պատկերներով զար-
դարուած ի լոյս ընծայուած է եւ կը վաճառուի բոլոր
Հայ գրավաճառաց քով ի քին 60 բարայի:

— 0 —
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԳԵՐՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՅՐԱՏՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒՆ

Երկասիրեաց Թովմա Թէրզեան

Ազգային րազմարդիւն գրագետ եւ Կայսերական վար-
ժարանին դասատու Թ. Թէրզեան Էֆէնտի այս անգամ իւր
Անի տնով Քերականութեան Բ. մասը ի լոյս ընծայած է Վե-
նետիկի Միլիթարեան հարց մաքուր ապագրութեամբ:

Անի տնոյ իրեւ կատարեալ եւ գիւրուսոյց մէջտե-
ւան Գաղղիագետ ազգայններէ ընդունուած ըլլալով, մեր
կողմանէ գովեստ չափելի աւելորդ կը համարիմք, եւ կը
հրաւիրեմք զմեծայարգ սուուցիւս եւ զփափաքողս որ փու-
թան սոյն Բ. մասէն ալ լաւ օգուտներ քաղել:

Կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով, գին 6 դա-
հեկան: Կեդրոնատեղին է Միլիթարեան Հարց գրատունը
Բէրշէմպէ բազար, Սեղրոս խան:

ԻՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՈՐԷՆ

ԳԼՈՐԴ Յ ԱՅՎԱԶԵԱՆ